

A portrait of a man with wavy brown hair and a light beard, wearing a white button-down shirt, looking directly at the camera against a blurred background of vertical lines.

ALBA

SUPER AUDIO CD

Hybrid SACD/CD

MULTICHANNEL 5.1

Grand Chopin

Works for Piano and Orchestra

Janne Mertanen *piano*
Turku Philharmonic Orchestra
Jani Telaranta

Frédéric Chopin (1810–1849) already showed musical talent at an early age, but his father, Nicolas, did not want him to become a professional musician. As a schoolboy, Frédéric was asked to play at smart society gatherings and charity events, but his father would not allow him to perform for money.

In 1826, Frédéric was allowed to enter the Warsaw Conservatory, but only, his father insisted, if he also enrolled at the University. At both, the young man's studies were merely cursory: music theory and counterpoint for six hours a week with Józef Elsner, and at the University mainly Polish literature.

Young Chopin was more impressed by his introduction to Italian opera and such virtuoso pianists as Ignaz Moscheles and Johann Nepomuk Hummel. The composer with whom he felt the closest affinity in his formative years was, however, Mozart.

Chopin's public career as a concert pianist was astonishingly short and it seems that, like his father, he looked upon earning money by playing as degrading or at least at odds with the role of artist-aristocrat he had assumed relatively early in life.

In order to make a name for himself, he needed keyboard repertoire with an orchestral accompaniment. It has often been claimed that Chopin cared nothing for orchestral composition, but this is not strictly true: he wanted the orchestra to act as a foil for the soloist.

Having composed his *Piano Concertos* in 1829–1830, Chopin left Poland for Paris, never to return to his

homeland. At the same time he lost interest in the genre. But the *Variations, Fantasy, Krakowiak* and *Andante spianato* for piano and orchestra he then composed brought him immediate fame and served as his ticket for the great wide world.

The *Variations, Op. 2, on the duet "La ci darem la mano" from Mozart's opera Don Giovanni* were just such a ticket. Chopin was 17 when he first performed them in 1828, at the Kärntner Theatre in Vienna, and he wrote home saying that the audience applauded so loudly after each variation that he could hardly hear the orchestra.

A broad introduction sets the scene and hints at the opera's erotic tensions. The softly compliant orchestra readily permits the soloist to bask in the limelight and ends by tentatively savouring the theme for variation. The theme proper – the amorous duet between Don Giovanni and Zerlina – toddles in as an easily-identifiable march. The expression marks say a lot about the variations' attitude, but the absorbed mood of the third variation and the final Polonaise also reveal a budding personal streak.

Elsewhere, too, the *La ci darem la mano* variations were to herald Chopin's ultimate arrival in the world of music. Schumann, after hearing them in 1831, wrote his famous exclamation: "*Hats off, gentlemen – a genius!*" and was from then onwards a life-long Chopin fan. On the other hand, Ludwig Rellstab described the Variations as "Slavic vandalism", while Friedrich Wieck wrote such a glowing review that Chopin forbade its publication in French. "*In the fifth bar of the Adagio he declares that Don Giovanni kisses Zerlina on the D flat. Plater*

asked me yesterday where her D flat was,” commented Chopin.

“Suddenly there came from afar the sound of choirs of false descants, comprising now women gaggling through their noses, now girls a semitone higher mercilessly squawking the greater part of their heads off, to the accompaniment of a single violin, and that with three strings, which emitted its alto voice from the back after each verse that was sung,” wrote Chopin while holidaying at a schoolfriend’s in Szafarnia. His attitude to Polish folk music was that of an urban lad, but his own idiom soon assimilated some of its characteristic features.

The ***Fantasy on Polish Airs*** dates from 1828 but was not premiered, together with the *Concerto in F Minor*, until two years later. Written in a more popular style than the *Concerto*, the *Fantasy* is a work of surprising breadth in which the orchestra has more to say.

The *Fantasy* falls into four sections that cannot, however, be regarded as four concerto movements in disguise. The slow *introduction* leads to an *Andantino* radiating the magic of nature, the theme of which is the folk air *The Moon Has Set*. This tender lullaby is followed by a folk-song arrangement dedicated to Karol Kurpinski, who conducted the concert, and is very soon drowned in profuse ornamentation. A straightforward transition leads to a Polish dance called a *Kujawiak* akin to a Mazurka that works up speed in true finale spirit and a shower of youthful brilliance.

The ***Krakowiak*** or ***Grand rondeau de concert, Op. 14*** of 1828 was first heard at the same concert at the Kärntner Theatres in Vienna as the Mozart Variations.

Chopin’s offhand attitude to the orchestra was nearly his undoing when the Viennese musicians refused to play from the carelessly-scribbled parts. Agreement was finally reached, and after the performance, “one and all, from the band master Lachner to the piano tuner, were amazed at its beauty,” wrote Chopin to his parents.

Also known in a solo version, the *Krakowiak* is in typical bravura style, but the thing that set the music of Chopin apart from that of other virtuoso composers was its poetic, romantic element. This was noted by the Warsaw critics, who wrote in 1830: “Chopin does not play like the others; his playing gives the impression that each note passes from his eyes to his soul and is from there forced into his fingers.”

The ***Grande polonaise*** in E flat for piano and orchestra was written in Paris in 1830–1831. A little later, Chopin added an improvisatory introduction (***Andante spianato***) and in 1835 first performed it at a concert conducted by Habeneck. It was printed in 1836 but has later mainly been performed without its orchestral part.

This is nevertheless a concerto-like work. Even such a simple matter as the transition from the introduction to the Polonaise theme is a festive, orchestral curtain-raiser. In one sense Chopin’s handling of the orchestra embodies the transfer to music of aristocratic etiquette and conduct: the grand entrances and exits of princes and heroes, and eloquent monologues before an admiring audience.

The richly-ornamented melody of the *Andante spianato* and the sighing switches into the minor are evocative

of the *Nocturnes*, but seated here at the keyboard is a king of the concert hall who knows that a thousand eyes are trained on him. The sparkling, glittering piano sound evokes images of all the sumptuous jewels of the assembled Parisian *grandes dames* tinkling on velvet as inky as the night.

At a couple of points in the *Andante* Chopin hints at the Polonaise rhythm that lies ahead, ushered in by the orchestra. Compared with the later solo dances, this “Grand” Polonaise is topped with more ornaments and dramatised with rhetorical twists that invite the soloist to engage in some discretionary rubatos. The potpourri-like rondo (*Allegro molto*) culminates in a frenzied whirl.

Antti Häyrynen
Translation Susan Sinisalo

Janne Mertanen (b. 1967) has become known primarily as a Chopin interpreter, and his repertoire does indeed cover almost all the piano music by this composer. Mertanen caught the attention of the musical public at large in 1992 on winning the International Chopin Competition in Darmstadt, Germany. This was followed in the same year by victory in the Nyborg Nordic Competition. He has appeared with German, Scandinavian and most of the Finnish orchestras. His recitals have taken him around Europe and to Japan (including the Casals Hall in Tokyo), and he made his Wigmore Hall debut in London in October 1994 with a programme of works by Chopin. In recent years Mertanen has had concerts in Australia, Canada and the USA. In March 2010 he made his South American debut, as the soloist in the Schumann Piano Concerto with the Orchestra of the National Theater of Brazil conducted by Ira Levine. Young Artist of the 1st Espoo International Piano Festival in May 1991, Janne Mertanen has recorded music by Chopin, Beethoven, Glinka, Satie, Sibelius, Kokkonen and others. His first disc, a Chopin recital, was released in 1994. Two subsequent discs, *Chopin Nocturnes vol 1–2*, won prizes in the 6th International Record Competition *Grand Prix du Disque Frédéric Chopin 2005* in Warsaw.

www.jannemertanen.com

The **Turku Philharmonic Orchestra** is the oldest orchestra in Finland and one of the oldest in the world. It has its roots in the illustrious Turku Music Society founded in 1790 and was taken over by the City of Turku in 1927. With 74 players, it is nowadays Finland's fifth biggest orchestra. Its Chief Conductor is Petri Sakari and its Principal Guest Conductor Juha Kangas. Paavo Berglund is the orchestra's Conductor Laureate.

Photo: Seilo Ristimäki

Jani Telaranta gained his conducting diploma with distinction in 1999 having studied with Jorma Panula, Leif Segerstam, Atso Almila and Eri Klas at the Sibelius Academy and in masterclasses with Ilja Musin and Esa-Pekka Salonen. In 2005 he was awarded the fourth prize and the special prize of the Finnish Broadcasting Company (YLE) in the 3rd International Sibelius Conductors' Competition and is nowadays a regular guest with the leading Finnish orchestras. Jani Telaranta has been Artistic Director of the UNKO Chamber Orchestra since 2000.

Grand Chopin

Frédéric Chopinin

(1810–1849) musiikilliset lahjat paljastuivat varhain, mutta Nicolas Chopin ei halunnut poistaa ammatimuusikkoo. Koululaisena Chopin pääsi esiintymään arvokkaissa seurapiiritapahtumissa ja hyväntekeväisyystilaisuuksissa, mutta isä ei antanut pojan konsertoida rahasta.

Opinnot Varsovan konservatoriossa Chopin sai aloittaa vuonna 1826 vain kirjautumalla isänsä toivomuksesta myös yliopistoon. Kummassakin tapauksessa Chopinin saama oppi ei kursorista: Józef Elsnerin johdolla hän opiskeli musiikin teoriaa ja kontrapunktia kuusi tuntia viikossa, yliopistolla lähinnä Puolan kirjallisuutta.

Suuremman vaikutuksen nuoreen Chopiniin teki tutustuminen italialaiseen oopperaan sekä Ignaz Moschelesin ja Johann Nepomuk Hummelin kaltaisiin pianovirtuosoihin. Nuoruusajan läheisin säveltäjä oli kuitenkin Mozart.

Chopinin julkinen konserttiura oli hämmästyttävän lyhyt ja näyttää siltä, että hän isänsä tavoin piti rahan ansaitsemista soittamalla alentavana tai ainakin huonosti sopivana sille taiteilija-aristokraatin roolille, jonka hän jo verraten varhain omaksui.

Julkisuuden valloittamiseksi hän tarvitsi orkesterisäilyksellisiä teoksia. Usein on toistettu, ettei Chopin välittänyt lainkaan orkesterinkäsittelystä, mutta tarkalleen ottaen se ei pidä paikkansa: Chopin oli kiinnostunut käyttämästä orkesteria solistin tekemän vaikutuksen tehostamiseen.

Pianokonsertot sävellettyään (1829–1830) Chopin matkusti Puolasta Pariisiin palaamatta takaisin kotimaahansa. Samalla hän menetti mielenkiintonsa konsertoiviin sävellyksiin. Mutta sillä hetkellä kun hän sävelsi variaationsa, fantasiansa, *Krakowiakin* sekä *Andante spianaton* pianolle ja orkesterille, ne olivat hänen läpimurtoteoksiaan ja pääsylippunsa suureen maailmaan.

Muunnelmat op. 2 Mozartin Don Giovannin La ci darem la mano -duetosta olivat juuri tällainen pääsylippu. Chopin oli 17-vuotias kantaesittäessään teoksen vuonna 1828 Wienin Kärtner-torin teatterissa ja hän kirjoitti kotinsa, kuinka yleisö ”*raputti jokaisen muunnelman jälkeen niin kovasti, että en kuullut kunnolla orkesteria*”.

Laaja johdanto (*Largo*) johdattaa Mozartin oopperan aiheeseen vihjaten myös sen eroottisiin jännitteisiin. Hellästi myötäleivät orkesteri jättää solistin suosiolla valokeilaan ja jakson lopulla tunnustellaan jo muunneltavaa aihetta. Varsinainen teema – Don Giovannin ja Zerlinan lemmekekä duetto – tepastelee esiin helposti tunnistettavana marssina. Muunnelmien esityserkinä kertovat paljon teoksen asenteesta, mutta kolmannen variaation sisäistyneet sävyt ja finaalin poloneesi paljastavat myös orastavan persoonallisuuden.

La ci darem la mano -muunnelmista tuli Chopinin läpimurto myös muualla. Schumann kirjoitti teoksen kuultuaan (1831) kuuluisan lausahduksena: ”*Hatut päästä, herrasmiehet – nero!*” ja ryhtyi Chopinin elinikäiseksi esitaiteilijaksi. Vastapainoksi Ludwig Rellstab luonnehti variaatioita ”slaavilaisiksi vandalismiksi”, kun taas Friedrich Wieck kirjoitti teoksesta niin ylistävän

raportin, että Chopin esti sen julkaisemisen ranskaksi. ”*Adagion viidennellä tahdilla hän näkee Don Juanin suutelevan Zerlinaa Des-duurissa! Ihmettelimme eilen, että mikähän tytön ruumiinosista on Des-duurissa*”, kommentoi Chopin.

”Kuulimme äkkiä kaukaisuudesta kuorolaulua, vanhoja naisia inisten nenänsä kautta ja nuoria tyttöjä kimitäten puoli sävelaskelta korkeampaa, sekä yhden kolmiakselisen viulun, joka toisti jokaisen säkeen alttorekisterissä kun se oli laulettu”, kirjoitti Chopin lomaillessaan koulutoverinsa luona Szafarniassa. Chopin suhtautui puolalaiseseen kansanmusiikkiin kaupunkilaispojan tavoin, mutta omaksui nopeasti sen ominaispiirteet osaksi omaa sävelkieltään.

Fantasia puolalaisista kansanlauluista valmistui vuonna 1828, mutta sai ensiesityksensä yhdessä *f-molli-konserton* kanssa vuonna 1830. *Konserttoa* populaarimassassa tyyliässä operaiva *Fantasia op. 13* on yllättävän laaja teos ja orkesteri on siinä enemmän äänessä.

Teos jakaantuu neljään jaksoon, joita ei kannata pitää verhoituina konserton osina. Hidas johdanto (*Introdution: Largo non troppo*) johtaa luonnontaitakaa säteilevään *Andantinoon*, jonka aiheena on kansanlaulu *Kuu on jo laskenut*. Lempeän kehtolaulun jälkeen seuraa konsertin johtaneelle Karol Kurpinskielle omistettu kansanlaulusovitus, joka tuota pikaa hukutetaan yltäkylläisiin ornementteihin. Mutkattoman siirtymän kautta päästään finaaliin, masurkan sukuisen puolalaistanssi *Kujawiakiin*, jonka kierroksia ja nuorekasta briljanssia lisätään finaalihengessä.

Vuonna 1828 valmistunut ***Krakowiak*** eli ***Grand rondeau de concert op. 14*** sai kantaesityksensä samassa konsertissa Wienin Kärntnerthor-teatterissa kuin Mozart-variaatiot. Chopinin yliollainen suhtautuminen orkesteriin oli kostautua, kun wieniläismuusikot ilmoittivat kieltäytyvänsä soittamasta huolimattomasti kirjoituista nuoteista. Asiassa päästiin sovintoon ja esityksen jälkeen ”*kaikki kapellimestari Lachnerista pianovirittäjän ihmettelivät teoksen kauneutta*”, Chopin kirjoitti vanhemmilleen.

Sooloversionakin tunnettu *Krakowiak* edustaa tyyppillisesti näyttävää bravuurityyliä, mutta Chopinin musiikkia erotti muista virtuoosisäveltäjistä runollinen romanttisuus. Sen huomasivat myös arvostelijat Varsovassa, jotka kirjoittivat *Krakowiakin* esityksen (1830) jälkeen: ”*Chopin ei soita kuten toiset; hänen soittaessaan saamme vaikutelman, että jokainen sävel välittyy hänen silmistään hänen sieluunsa ja puristuu sieltä hänen sormiinsa.*”

Grande polonaise (Suuri poloneesi) Es-duurissa valmistui Pariisissa vuosina 1830–1831 pianolle ja orkesterille. Säveltäjä liitti siihen vähän myöhemmin improvisatorisen johdannon (*Andante spianato*) ja kantaesitti teoksen vuonna 1835 Habeneckin johtamassa konsertissa. Teos painettiin vuonna 1836, mutta sitä on myöhemmin esitetty enimmäkseen orkesteriosuudestaan riisuttuna.

Kyseessä on silti konsertoiva teos. Pelkästään niin yksinkertainen asia kuin siirtyminen johdannosta poloneesi-teemaan muuttuu orkesterilla juhlavaksi esiripun nostoksi. Chopinin orkesterinkäsittely on eräissä mie-

lessä aristokraattisen tapakulttuurin ja elekielen siirtämistä musiikkiin – kuin ruhtinaiden ja sankareiden esiinmarsseja, kaunopuheisia monologeja ja poistumisia ihailevan yleisön keskellä.

Pianosooloksi sävelletyn *Andante spianato*n runsaasti koristeltu melodia ja huokaavat vajoamiset molliin muistuttavat nokturnojen tunnustuksia, mutta tässä klaviatuurin ääressä istuu lavaleijona, joka tietää tuhansien katseiden kohdistuvan itseensä. Helmeilevä ja kimalteleva pianotekstuuri kuulostaa siltä, kuin pariislaisdaamien koko koruvarasto olisi ravistettu yönmustalle sametille.

Chopin muistuttaa *Andantessa* pariin otteeseen myös tulevasta poloneesirytmistä, joka käynnistyy orkesterin avustamana. Myöhempiin soolotansseihin verrattuna tämä ”Suuri” poloneesi on kuorutettu ornamenteilla ja dramatisoitu retorisin kääntein, jotka kutsuvat solistista esiin yksilöllistä rubatoa. Potpurimaisesti etenevä rondomuoto (*Allegro molto*) huipentuu pyörteiseen loppukiihdytykseen.

Antti Häyrynen

Janne Mertanen (s. 1967) on tullut tunnetuksi erityisesti Chopin-pianistina. Hänen ohjelmistonsa käsittääkin säveltäjän pianomusiikkituotannon jokseenkin kokonaan. Yleiseen tietoisuuteen Mertanen ponnahti voittamalla kansainvälisen Chopin-kilpailun Darmstadtissa 1992. Toista palkintoa ei tuolloin jaettu lainkaan. Samana vuonna tuli voitto myös Nyborgin pohjoismaisessa kilpailussa. Mertanen on esiintynyt useimpien suomalaisten orkestereiden solistina. Hänellä on ollut kiinnityksiä myös saksalaisten ja pohjoismaisten orkestereiden solistina. Omia konsertteja Mertasella on ollut eri puolilla Eurooppaa. Hän on konsertoinut Euroopan ulkopuolella Japanissa (mm. Tokio Casals Hall) ja viime vuosina Australiassa, Yhdysvalloissa ja Kanadassa. Mertanen on myös esiintynyt useilla suomalaisilla ja ulkomaisilla musiikkifestivaaleilla sekä Chopin-festivaaleilla. Maalikuussa 2010 hän debytoi Etelä-Amerikassa esiintyen Ira Levinin johtaman Orchestra of the National Theater of Brazilin Schumannin pianokonserton solistina. Mertanen oli Espoon Kansainvälisen Pianoviikon nuori taiteilija 1991. Mertanen on levyttänyt mm. Chopinin, Beethovenin, Glinkan, Satien, Sibeliuksen ja Kokkosen musiikkia. Mertasen ensilevy Chopin Recital ilmestyi 1994. Mertasen kaksi levyä, *Chopin Nocturnes vol 1-2* palkittiin *Grand Prix du Disque Frédéric Chopin 2005* -levykilpailussa Varsovassa.

www.jannemertanen.com

Turun filharmoninen orkesteri on Suomen vanhin ja maailman vanhimpiin kuuluva orkesteri, jonka juuret ulottuvat vuonna 1790 perustettuun, maineikkaaseen Turun Soitannolliseen Seuraan. Orkesteri kunnallistettiin vuonna 1927. Nykyään Turun filharmoninen orkesteri on Suomen viidenneksi suurin orkesteri (74 soittajaa). Filharmonikoiden ylikapellimestari on Petri Sakari, joka aloitti työssään tammikuussa 2007. Orkesterin päävierailijana on vuodesta 2001 lähtien toiminut Juha Kangas. Paavo Berglund nimitettiin orkesterin kunniakapellimestariksi vuonna 2002.

Photo: Seilo Ristimäki

Jani Telaranta aloitti kapellimestariopintonsa yksityisesti 1993 ja jatkoi seuraavana vuonna Sibelius-Akatemian orkesterinjohton luokalla, missä häntä opettivat Jorma Panula, Leif Segerstam, Atso Almila ja Eri Klas. Telaranta valmistui parhain mahdollisin arvosanoin vuonna 1999. Hän on osallistunut myös Ilja Musinin ja Esa-Pekka Salosen mestarikursseille. Vuonna 2005 Telaranta osallistui kolmansiin Sibelius-kapellimestarikilpailuihin sijoittuen neljänneksi ja saaden Yleisradion erikoispalkinnon. Hän on vakiinnuttanut asemansa merkittävien suomalaisten orkesterien vierailujohtajana (mm. RSO, HKO, Tapiola Sinfonietta, Sinfonia Lahti ja Avanti!). Telaranta on toiminut kamariorkesteri UNKO:n taiteellisenä johtajana vuodesta 2000.

TURKU PHILHARMONIC ORCHESTRA
TURUN FILHARMONINEN ORKESTERI

1ST VIOLIN

I VIULU

Juha-Pekka Vikman
Jukka Merjanen
Maija Kontunen [3]
Mikaela Palmu
Kerim Gribajcevic
Lauri Haapanen [1, 4-12]
Annika Pongracz
György Pongracz
Jaana Sippola
Katariina Taipale
Nobu Takizawa [1, 4-12]
Ian Taylor
Jonni Hämäläinen [1, 4-12]
Liisa Makkonen [3]
Linda Halme [3]

2ND VIOLIN

II VIULU

Riitta Liukkonen
Ilana Gothoni [3]
Juha Viljanen
Riitta Hammarberg
Christina Huurre
Pirjo Klemola
Salla Luukkainen
Jukka-Pekka Olli
Petri Tulonen [3]
Silja Lassila
Leena Kekäläinen [1, 4-12]
Liisa Makkonen [1, 4-12]

VIOLA

ALTTOVIULU

Anna Kreetta Gribajcevic
[1, 4-12]
Ulla Perksalo
Juhani Forsman
Noora Pelto-Aho [1, 4-12]
Jouni Rissanen
Eeva Kenttä
Katalin Balazsne
Lauri Savolainen [1, 4-12]
György Balazs [3]
Eveliina Kilpijärvi [3]
Hanna Niemelä [3]

CELO

SELLO

Seppo Eirola
Pekka Laamanen
Lauri Heikkinen [3]
Eija Huhtala
Katja Kolehmainen
Risto Vartiainen

DOUBLE BASS

KONTRABASSO

Mikko Mutamäki
Tomi Laitamäki [1, 4-12]
Matti Kariluoto [1, 4-12]
Olli Lehtinen [1, 4-12]
Jussi Haavisto [3]
Tarmo Anttila [3]

FLUTE

HUILU

Ilari Lehtinen
Anne Eirola [1, 4-12]
Anu Honkanen [3]

OBOE

Satu Ala [1, 4-12]
Laura Kempainen
Soineli Suomela [3]

CLARINET

KLARINETTI

Taito Perunka [3]
Tapio Liukkonen [1, 4-12]
Tuomas Takala [1, 4-12]
Outi Heiskanen [3]

BASSOON

FAGOTTI

Jarmo Korhonen
Jukka Pylkkänen

FRENCH HORN

KÄYRÄTORVI

Tanja Nisonen [1, 4-12]
Milla Virén
Mikko Perälä [3]

TRUMPET

TRUMPETTI

Juhani Listo [1, 4-12]
Zoltan Kövér [1, 4-12]

TROMBONE

PASUUNA

Harri Mäntynen [3]

TIMPANI

PATARUMMUT

Ari-Pekka Mäenpää [1, 4-12]

PERCUSSION

LYÖMÄSOITTIMET

Risto Pulkkinen [3]

Instrument

Steinway & Sons
D 494985

Recorded

at the Turku Concert Hall
on 13–15 September 2010
[1 & 4–12]
& on 16 May 2011 [2, 3]

*Produced, engineered
and edited by*
Simon Fox-Gál

Recording assistant
Johanna Virtanen [2, 3]

SACD mix
Classic Sound Ltd.,
London

Cover photo
Andrew Penketh
Cover photo © M.A.A.

Graphic design
Simo Ruottinen

Executive producer
Timo Ruottinen

We thank the Finnish
Performing Music Promotion
Centre (ESEK) for
supporting this CD
recording.

Frédéric Chopin (1810–1849)

[1] Krakowiak – Grand rondeau de concert Op. 14	13:44
Introduzione • Introduction <i>Andantino quasi allegretto</i>	
Rondo <i>Allegro non troppo</i>	
Andante spianato & Grande polonaise brillante Op. 22	13:01
[2] Andante spianato <i>Tranquillo</i>	4:27
[3] Grande polonaise <i>Allegro molto - Meno mosso</i>	8:34
[4] Grande fantasia sur des airs Polonais Op. 13	13:30
Introduction <i>Largo non troppo</i>	
Air “Juz miesiac zaszedl” <i>Andantino</i>	
Thème de Charles Kurpinski <i>Allegretto</i>	
Kujawiak <i>Vivace</i>	
Variations sur La ci darem la mano de Don Giovanni de Mozart Op. 2	17:42
[5] Introduzione • Introduction <i>Largo</i>	5:10
[6] Tema <i>Allegretto</i>	1:26
[7] Variation I <i>Brillante</i>	1:01
[8] Variation II <i>Vélocé, ma accuratamente</i>	0:59
[9] Variation III <i>Sempre sostenuto</i>	1:27
[10] Variation IV <i>Con bravura</i>	1:11
Variation V	6:28
[11] <i>Adagio</i> (3:09)	
[12] <i>Alla polacca</i> (3:19)	

Total 58:33

Janne Mertanen *piano*

Turku Philharmonic Orchestra • Turun filharmoninen orkesteri [1 & 3-12]

Jani Telaaranta *conductor • kapellimestari* [1 & 3-12]

Frédéric Chopin (1810–1849) already showed musical talent at an early age, but his father, Nicolas, did not want him to become a professional musician. As a schoolboy, Frédéric was asked to play at smart society gatherings and charity events, but his father would not allow him to perform for money.

In 1826, Frédéric was allowed to enter the Warsaw Conservatory, but only, his father insisted, if he also enrolled at the University. At both, the young man's studies were merely cursory: music theory and counterpoint for six hours a week with Józef Elsner, and at the University mainly Polish literature.

Young Chopin was more impressed by his introduction to Italian opera and such virtuoso pianists as Ignaz Moscheles and Johann Nepomuk Hummel. The composer with whom he felt the closest affinity in his formative years was, however, Mozart.

Chopin's public career as a concert pianist was astonishingly short and it seems that, like his father, he looked upon earning money by playing as degrading or at least at odds with the role of artist-aristocrat he had assumed relatively early in life.

In order to make a name for himself, he needed keyboard repertoire with an orchestral accompaniment. It has often been claimed that Chopin cared nothing for orchestral composition, but this is not strictly true: he wanted the orchestra to act as a foil for the soloist.

Having composed his *Piano Concertos* in 1829–1830, Chopin left Poland for Paris, never to return to his

homeland. At the same time he lost interest in the genre. But the *Variations, Fantasy, Krakowiak* and *Andante spianato* for piano and orchestra he then composed brought him immediate fame and served as his ticket for the great wide world.

The *Variations, Op. 2, on the duet "La ci darem la mano" from Mozart's opera Don Giovanni* were just such a ticket. Chopin was 17 when he first performed them in 1828, at the Kärntner Theatre in Vienna, and he wrote home saying that the audience applauded so loudly after each variation that he could hardly hear the orchestra.

A broad introduction sets the scene and hints at the opera's erotic tensions. The softly compliant orchestra readily permits the soloist to bask in the limelight and ends by tentatively savouring the theme for variation. The theme proper – the amorous duet between Don Giovanni and Zerlina – toddles in as an easily-identifiable march. The expression marks say a lot about the variations' attitude, but the absorbed mood of the third variation and the final Polonaise also reveal a budding personal streak.

Elsewhere, too, the *La ci darem la mano* variations were to herald Chopin's ultimate arrival in the world of music. Schumann, after hearing them in 1831, wrote his famous exclamation: "*Hats off, gentlemen – a genius!*" and was from then onwards a life-long Chopin fan. On the other hand, Ludwig Rellstab described the Variations as "Slavic vandalism", while Friedrich Wieck wrote such a glowing review that Chopin forbade its publication in French. "*In the fifth bar of the Adagio he declares that Don Giovanni kisses Zerlina on the D flat. Plater*

asked me yesterday where her D flat was,” commented Chopin.

“Suddenly there came from afar the sound of choirs of false descants, comprising now women gaggling through their noses, now girls a semitone higher mercilessly squawking the greater part of their heads off, to the accompaniment of a single violin, and that with three strings, which emitted its alto voice from the back after each verse that was sung,” wrote Chopin while holidaying at a schoolfriend’s in Szafarnia. His attitude to Polish folk music was that of an urban lad, but his own idiom soon assimilated some of its characteristic features.

The ***Fantasy on Polish Airs*** dates from 1828 but was not premiered, together with the *Concerto in F Minor*, until two years later. Written in a more popular style than the *Concerto*, the *Fantasy* is a work of surprising breadth in which the orchestra has more to say.

The *Fantasy* falls into four sections that cannot, however, be regarded as four concerto movements in disguise. The slow *introduction* leads to an *Andantino* radiating the magic of nature, the theme of which is the folk air *The Moon Has Set*. This tender lullaby is followed by a folk-song arrangement dedicated to Karol Kurpinski, who conducted the concert, and is very soon drowned in profuse ornamentation. A straightforward transition leads to a Polish dance called a *Kujawiak* akin to a Mazurka that works up speed in true finale spirit and a shower of youthful brilliance.

The ***Krakowiak or Grand rondeau de concert, Op. 14*** of 1828 was first heard at the same concert at the Kärntner Theatres in Vienna as the Mozart Variations.

Chopin’s offhand attitude to the orchestra was nearly his undoing when the Viennese musicians refused to play from the carelessly-scribbled parts. Agreement was finally reached, and after the performance, “one and all, from the band master Lachner to the piano tuner, were amazed at its beauty,” wrote Chopin to his parents.

Also known in a solo version, the *Krakowiak* is in typical bravura style, but the thing that set the music of Chopin apart from that of other virtuoso composers was its poetic, romantic element. This was noted by the Warsaw critics, who wrote in 1830: “Chopin does not play like the others; his playing gives the impression that each note passes from his eyes to his soul and is from there forced into his fingers.”

The ***Grande polonaise*** in E flat for piano and orchestra was written in Paris in 1830–1831. A little later, Chopin added an improvisatory introduction (***Andante spianato***) and in 1835 first performed it at a concert conducted by Habeneck. It was printed in 1836 but has later mainly been performed without its orchestral part.

This is nevertheless a concerto-like work. Even such a simple matter as the transition from the introduction to the Polonaise theme is a festive, orchestral curtain-raiser. In one sense Chopin’s handling of the orchestra embodies the transfer to music of aristocratic etiquette and conduct: the grand entrances and exits of princes and heroes, and eloquent monologues before an admiring audience.

The richly-ornamented melody of the *Andante spianato* and the sighing switches into the minor are evocative

of the *Nocturnes*, but seated here at the keyboard is a king of the concert hall who knows that a thousand eyes are trained on him. The sparkling, glittering piano sound evokes images of all the sumptuous jewels of the assembled Parisian *grandes dames* tinkling on velvet as inky as the night.

At a couple of points in the *Andante* Chopin hints at the Polonaise rhythm that lies ahead, ushered in by the orchestra. Compared with the later solo dances, this “Grand” Polonaise is topped with more ornaments and dramatised with rhetorical twists that invite the soloist to engage in some discretionary rubatos. The potpourri-like rondo (*Allegro molto*) culminates in a frenzied whirl.

Antti Häyrynen
Translation Susan Sinisalo

Janne Mertanen (b. 1967) has become known primarily as a Chopin interpreter, and his repertoire does indeed cover almost all the piano music by this composer. Mertanen caught the attention of the musical public at large in 1992 on winning the International Chopin Competition in Darmstadt, Germany. This was followed in the same year by victory in the Nyborg Nordic Competition. He has appeared with German, Scandinavian and most of the Finnish orchestras. His recitals have taken him around Europe and to Japan (including the Casals Hall in Tokyo), and he made his Wigmore Hall debut in London in October 1994 with a programme of works by Chopin. In recent years Mertanen has had concerts in Australia, Canada and the USA. In March 2010 he made his South American debut, as the soloist in the Schumann Piano Concerto with the Orchestra of the National Theater of Brazil conducted by Ira Levine. Young Artist of the 1st Espoo International Piano Festival in May 1991, Janne Mertanen has recorded music by Chopin, Beethoven, Glinka, Satie, Sibelius, Kokkonen and others. His first disc, a Chopin recital, was released in 1994. Two subsequent discs, *Chopin Nocturnes vol 1–2*, won prizes in the 6th International Record Competition *Grand Prix du Disque Frédéric Chopin 2005* in Warsaw.

www.jannemertanen.com

The **Turku Philharmonic Orchestra** is the oldest orchestra in Finland and one of the oldest in the world. It has its roots in the illustrious Turku Music Society founded in 1790 and was taken over by the City of Turku in 1927. With 74 players, it is nowadays Finland's fifth biggest orchestra. Its Chief Conductor is Petri Sakari and its Principal Guest Conductor Juha Kangas. Paavo Berglund is the orchestra's Conductor Laureate.

Photo: Seilo Ristimäki

Jani Telaranta gained his conducting diploma with distinction in 1999 having studied with Jorma Panula, Leif Segerstam, Atso Almila and Eri Klas at the Sibelius Academy and in masterclasses with Ilja Musin and Esa-Pekka Salonen. In 2005 he was awarded the fourth prize and the special prize of the Finnish Broadcasting Company (YLE) in the 3rd International Sibelius Conductors' Competition and is nowadays a regular guest with the leading Finnish orchestras. Jani Telaranta has been Artistic Director of the UNKO Chamber Orchestra since 2000.

Grand Chopin

Frédéric Chopinin

(1810–1849) musiikilliset lahjat paljastuivat varhain, mutta Nicolas Chopin ei halunnut poistaa ammatimuusikkoo. Koululaisena Chopin pääsi esiintymään arvokkaissa seurapiiritapahtumissa ja hyväntekeväisyystilaisuuksissa, mutta isä ei antanut pojan konsertoida rahasta.

Opinnot Varsovan konservatoriossa Chopin sai aloittaa vuonna 1826 vain kirjautumalla isänsä toivomuksesta myös yliopistoon. Kummassakin tapauksessa Chopinin saama oppi ei kursorista: Józef Elsnerin johdolla hän opiskeli musiikin teoriaa ja kontrapunktia kuusi tuntia viikossa, yliopistolla lähinnä Puolan kirjallisuutta.

Suuremman vaikutuksen nuoreen Chopiniin teki tutustuminen italialaiseen oopperaan sekä Ignaz Moschelesin ja Johann Nepomuk Hummelin kaltaisiin pianovirtuosoihin. Nuoruusajan läheisin säveltäjä oli kuitenkin Mozart.

Chopinin julkinen konserttiura oli hämmästyttävän lyhyt ja näyttää siltä, että hän isänsä tavoin piti rahan ansaitsemista soittamalla alentavana tai ainakin huonosti sopivana sille taiteilija-aristokraatin roolille, jonka hän jo verraten varhain omaksui.

Julkisuuden valloittamiseksi hän tarvitsi orkesterisäilyksellisiä teoksia. Usein on toistettu, ettei Chopin välittänyt lainkaan orkesterinkäsittelystä, mutta tarkalleen ottaen se ei pidä paikkansa: Chopin oli kiinnostunut käyttämästä orkesteria solistin tekemän vaikutuksen tehostamiseen.

Pianokonsertot sävellettyään (1829–1830) Chopin matkusti Puolasta Pariisiin palaamatta takaisin kotimaahansa. Samalla hän menetti mielenkiintonsa konsertoiviin sävellyksiin. Mutta sillä hetkellä kun hän sävelsi variaationsa, fantasiansa, *Krakowiakin* sekä *Andante spianaton* pianolle ja orkesterille, ne olivat hänen läpimurtoteoksiaan ja pääsylippunsa suureen maailmaan.

Muunnelmat op. 2 Mozartin Don Giovannin La ci darem la mano -duetosta olivat juuri tällainen pääsylippu. Chopin oli 17-vuotias kantaesittäessään teoksen vuonna 1828 Wienin Kärtner-torin teatterissa ja hän kirjoitti kotiinsa, kuinka yleisö ”*laputti jokaisen muunnelman jälkeen niin kovasti, että en kuullut kunnolla orkesteria*”.

Laaja johdanto (*Largo*) johdattaa Mozartin oopperan aiheeseen vihjaten myös sen eroottisiin jännitteisiin. Hellästi myötäleivät orkesteri jättää solistin suosiolla valokeilaan ja jakson lopulla tunnustellaan jo muunneltavaa aihetta. Varsinainen teema – Don Giovannin ja Zerlinan lemmekekä duetto – tepastelee esiin helposti tunnistettavana marssina. Muunnelmien esityserkinä kertovat paljon teoksen asenteesta, mutta kolmannen variaation sisäistyneet sävyt ja finaalin poloneesi paljastavat myös orastavan persoonallisuuden.

La ci darem la mano -muunnelmista tuli Chopinin läpimurto myös muualla. Schumann kirjoitti teoksen kuultuaan (1831) kuuluisan lausahduksena: ”*Hatut päästä, herrasmiehet – nero!*” ja ryhtyi Chopinin elinikäiseksi esitaiteilijaksi. Vastapainoksi Ludwig Rellstab luonnehti variaatioita ”slaavilaisiksi vandalismiksi”, kun taas Friedrich Wieck kirjoitti teoksesta niin ylistävän

raportin, että Chopin esti sen julkaisemisen ranskaksi. ”*Adagion viidennellä tahdilla hän näkee Don Juanin suutelevan Zerlinaa Des-duurissa! Ihmettelimme eilen, että mikähän tytön ruumiinosista on Des-duurissa*”, kommentoi Chopin.

”Kuulimme äkkiä kaukaisuudesta kuorolaulua, vanhoja naisia inisten nenänsä kautta ja nuoria tyttöjä kimitäten puoli sävelaskelta korkeampaa, sekä yhden kolmikielisen viulun, joka toisti jokaisen säkeen alttorekisterissä kun se oli laulettu”, kirjoitti Chopin lomaillessaan koulutoverinsa luona Szafarniassa. Chopin suhtautui puolalaiseseen kansanmusiikkiin kaupunkilaispojan tavoin, mutta omaksui nopeasti sen ominaispiirteet osaksi omaa sävelkieltään.

Fantasia puolalaisista kansanlauluista valmistui vuonna 1828, mutta sai ensiesityksensä yhdessä *f-molli-konserton* kanssa vuonna 1830. *Konserttoa* populaarimassassa tyyliässä operaiva *Fantasia op. 13* on yllättävän laaja teos ja orkesteri on siinä enemmän äänessä.

Teos jakaantuu neljään jaksoon, joita ei kannata pitää verhoituina konserton osina. Hidas johdanto (*Introduzione: Largo non troppo*) johtaa luonnontaitakaa säteilevään *Andantinoon*, jonka aiheena on kansanlaulu *Kuu on jo laskenut*. Lempään kehtolaulun jälkeen seuraa konsertin johtaneelle Karol Kurpinskielle omistettu kansanlaulusovitus, joka tuota pikaa hukutetaan yltäkylläisiin ornamenteihin. Mutkattoman siirtymän kautta päästään finaaliin, masurkan sukuisen puolalaistanssi *Kujawiakiin*, jonka kierroksia ja nuorekasta briljanssia lisätään finaalihengessä.

Vuonna 1828 valmistunut **Krakowiak** eli **Grand rondeau de concert op. 14** sai kantaesityksensä samassa konsertissa Wienin Kärntnerthor-teatterissa kuin Mozart-variaatiot. Chopinin yliollainen suhtautuminen orkesteriin oli kostautua, kun wieniläismuusikot ilmoittivat kieltäytyvänsä soittamasta huolimattomasti kirjoitetuista nuoteista. Asiassa päästiin sovintoon ja esityksen jälkeen ”*kaikki kapellimestari Lachnerista pianovirittäjän ihmettelivät teoksen kauneutta*”, Chopin kirjoitti vanhemmilleen.

Sooloversionakin tunnettu **Krakowiak** edustaa tyyppillisesti näyttävää bravuurityyliä, mutta Chopinin musiikkia erotti muista virtuoosisäveltäjistä runollinen romanttisuus. Sen huomasivat myös arvostelijat Varsovassa, jotka kirjoittivat **Krakowiakin** esityksen (1830) jälkeen: ”*Chopin ei soita kuten toiset; hänen soittaessaan saamme vaikutelman, että jokainen sävel välittyy hänen silmistään hänen sieluunsa ja puristuu sieltä hänen sormiinsa.*”

Grande polonaise (Suuri poloneesi) Es-duurissa valmistui Pariisissa vuosina 1830–1831 pianolle ja orkesterille. Säveltäjä liitti siihen vähän myöhemmin improvisatorisen johdannon (*Andante spianato*) ja kantaesitti teoksen vuonna 1835 Habeneckin johtamassa konsertissa. Teos painettiin vuonna 1836, mutta sitä on myöhemmin esitetty enimmäkseen orkesteriosuudestaan riisuttuna.

Kyseessä on silti konsertoiva teos. Pelkästään niin yksinkertainen asia kuin siirtyminen johdannosta poloneesi-teemaan muuttuu orkesterilla juhlavaksi esiripun nostoksi. Chopinin orkesterinkäsittely on eräissä mie-

lessä aristokraattisen tapakulttuurin ja elekielen siirtämistä musiikkiin – kuin ruhtinaiden ja sankareiden esiinmarsseja, kaunopuheisia monologeja ja poistumisia ihailevan yleisön keskellä.

Pianosooloksi sävelletyn *Andante spianato*n runsaasti koristeltu melodia ja huokaavat vajoamiset molliin muistuttavat nokturnojen tunnustuksia, mutta tässä klaviatuurin ääressä istuu lavaleijona, joka tietää tuhansien katseiden kohdistuvan itseensä. Helmeilevä ja kimalteleva pianotekstuuri kuulostaa siltä, kuin pariislaisdaamien koko koruvarasto olisi ravistettu yönmutalle sametille.

Chopin muistuttaa *Andantessa* pariin otteeseen myös tulevasta poloneesirytmistä, joka käynnistyy orkesterin avustamana. Myöhempiin soolotansseihin verrattuna tämä ”Suuri” poloneesi on kuorutettu ornamenteilla ja dramatisoitu retorisin kääntein, jotka kutsuvat solistista esiin yksilöllistä rubatoa. Potpurimaisesti etenevä rondomuoto (*Allegro molto*) huipentuu pyörteiseen loppukiihdytykseen.

Antti Häyrynen

Janne Mertanen (s. 1967) on tullut tunnetuksi erityisesti Chopin-pianistina. Hänen ohjelmistonsa käsittääkin säveltäjän pianomusiikkituotannon jokseenkin kokonaan. Yleiseen tietoisuuteen Mertanen ponnahti voittamalla kansainvälisen Chopin-kilpailun Darmstadtissa 1992. Toista palkintoa ei tuolloin jaettu lainkaan. Samana vuonna tuli voitto myös Nyborgin pohjoismaisessa kilpailussa. Mertanen on esiintynyt useimpien suomalaisten orkestereiden solistina. Hänellä on ollut kiinnityksiä myös saksalaisten ja pohjoismaisten orkestereiden solistina. Omia konsertteja Mertasella on ollut eri puolilla Eurooppaa. Hän on konsertoinut Euroopan ulkopuolella Japanissa (mm. Tokio Casals Hall) ja viime vuosina Australiassa, Yhdysvalloissa ja Kanadassa. Mertanen on myös esiintynyt useilla suomalaisilla ja ulkomaisilla musiikkifestivaaleilla sekä Chopin-festivaaleilla. Maalikuussa 2010 hän debytoi Etelä-Amerikassa esiintyen Ira Levinin johtaman Orchestra of the National Theater of Brazilin Schumannin pianokonserton solistina. Mertanen oli Espoon Kansainvälisen Pianoviikon nuori taiteilija 1991. Mertanen on levyttänyt mm. Chopinin, Beethovenin, Glinkan, Satien, Sibeliuksen ja Kokkosen musiikkia. Mertasen ensilevy Chopin Recital ilmestyi 1994. Mertasen kaksi levyä, *Chopin Nocturnes vol 1-2* palkittiin *Grand Prix du Disque Frédéric Chopin 2005* -levykilpailussa Varsovassa.

www.jannemertanen.com

Turun filharmoninen orkesteri on Suomen vanhin ja maailman vanhimpiin kuuluva orkesteri, jonka juuret ulottuvat vuonna 1790 perustettuun, maineikkaaseen Turun Soitannolliseen Seuraan. Orkesteri kunnallistettiin vuonna 1927. Nykyään Turun filharmoninen orkesteri on Suomen viidenneksi suurin orkesteri (74 soittajaa). Filharmonikoiden ylikapellimestari on Petri Sakari, joka aloitti työssään tammikuussa 2007. Orkesterin päävierailijana on vuodesta 2001 lähtien toiminut Juha Kangas. Paavo Berglund nimitettiin orkesterin kunniakapellimestariksi vuonna 2002.

Photo: Seilo Ristimäki

Jani Telaranta aloitti kapellimestariopintonsa yksityisesti 1993 ja jatkoi seuraavana vuonna Sibelius-Akatemian orkesterinjohton luokalla, missä häntä opettivat Jorma Panula, Leif Segerstam, Atso Almila ja Eri Klas. Telaranta valmistui parhain mahdollisin arvosanoin vuonna 1999. Hän on osallistunut myös Ilja Musinin ja Esa-Pekka Salosen mestarikursseille. Vuonna 2005 Telaranta osallistui kolmansiin Sibelius-kapellimestarikilpailuihin sijoittuen neljänneksi ja saaden Yleisradion erikoispalkinnon. Hän on vakiinnuttanut asemansa merkittävien suomalaisten orkesterien vierailujohtajana (mm. RSO, HKO, Tapiola Sinfonietta, Sinfonia Lahti ja Avanti!). Telaranta on toiminut kamariorkesteri UNKO:n taiteellisenä johtajana vuodesta 2000.

TURKU PHILHARMONIC ORCHESTRA
TURUN FILHARMONINEN ORKESTERI

1ST VIOLIN

I VIULU

Juha-Pekka Vikman
Jukka Merjanen
Maija Kontunen [3]
Mikaela Palmu
Kerim Gribajcevic
Lauri Haapanen [1, 4-12]
Annika Pongracz
György Pongracz
Jaana Sippola
Katariina Taipale
Nobu Takizawa [1, 4-12]
Ian Taylor
Jonni Hämäläinen [1, 4-12]
Liisa Makkonen [3]
Linda Halme [3]

2ND VIOLIN

II VIULU

Riitta Liukkonen
Ilana Gothoni [3]
Juha Viljanen
Riitta Hammarberg
Christina Huurre
Pirjo Klemola
Salla Luukkainen
Jukka-Pekka Olli
Petri Tulonen [3]
Silja Lassila
Leena Kekäläinen [1, 4-12]
Liisa Makkonen [1, 4-12]

VIOLA

ALTTOVIULU

Anna Kreetta Gribajcevic
[1, 4-12]
Ulla Perksalo
Juhani Forsman
Noora Pelto-Aho [1, 4-12]
Jouni Rissanen
Eeva Kenttä
Katalin Balazsne
Lauri Savolainen [1, 4-12]
György Balazs [3]
Eveliina Kilpijärvi [3]
Hanna Niemelä [3]

CELO

SELLO

Seppo Eirola
Pekka Laamanen
Lauri Heikkinen [3]
Eija Huhtala
Katja Kolehmainen
Risto Vartiainen

DOUBLE BASS

KONTRABASSO

Mikko Mutamäki
Tomi Laitamäki [1, 4-12]
Matti Kariluoto [1, 4-12]
Olli Lehtinen [1, 4-12]
Jussi Haavisto [3]
Tarmo Anttila [3]

FLUTE

HUILU

Ilari Lehtinen
Anne Eirola [1, 4-12]
Anu Honkanen [3]

OBOE

Satu Ala [1, 4-12]
Laura Kempainen
Soineli Suomela [3]

CLARINET

KLARINETTI

Taito Perunka [3]
Tapio Liukkonen [1, 4-12]
Tuomas Takala [1, 4-12]
Outi Heiskanen [3]

BASSOON

FAGOTTI

Jarmo Korhonen
Jukka Pylkkänen

FRENCH HORN

KÄYRÄTORVI

Tanja Nisonen [1, 4-12]
Milla Virén
Mikko Perälä [3]

TRUMPET

TRUMPETTI

Juhani Listo [1, 4-12]
Zoltan Kövér [1, 4-12]

TROMBONE

PASUUNA

Harri Mäntynen [3]

TIMPANI

PATARUMMUT

Ari-Pekka Mäenpää [1, 4-12]

PERCUSSION

LYÖMÄSOITTIMET

Risto Pulkkinen [3]

Instrument

Steinway & Sons
D 494985

Recorded

at the Turku Concert Hall
on 13–15 September 2010
[1 & 4–12]
& on 16 May 2011 [2, 3]

*Produced, engineered
and edited by*
Simon Fox-Gál

Recording assistant
Johanna Virtanen [2, 3]

SACD mix
Classic Sound Ltd.,
London

Cover photo
Andrew Penketh
Cover photo © M.A.A.

Graphic design
Simo Ruottinen

Executive producer
Timo Ruottinen

We thank the Finnish
Performing Music Promotion
Centre (ESEK) for
supporting this CD
recording.

Also Available

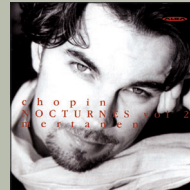
ABCD 310

ABCD 247

ABCD 190

ABCD 160

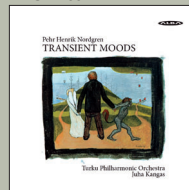
ABCD 138

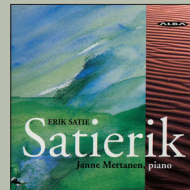
ABCD 127

ABCD 288

ABCD 115

Suurenmoinen Chopin

Works for Piano and Orchestra

Frédéric Chopin (1810–1849)

Krakowiak – Grand rondeau de concert Op. 14

Krakowiak – Konzert-Rondo F-dur

Krakowiak – Concert Rondo F major • Konserttirondo F-duuri

Andante spianato & Grande polonaise brillante Op. 22

Andante spianato & Grosse Brillante Polonaise Es-dur

Grand Polonaise *Brillante* E flat major

Suuri poloneesi *brillante* Es-duuri

Grande fantasia sur des airs Polonais Op. 13

Grosse Phantasie über Polnische Weisen

Grand Fantasy on Polish Airs

Puolalainen kansanlaulufantasia

Variations sur *La ci darem la mano* de Don Giovanni de Mozart Op. 2

Variationen über *La ci darem la mano*

Variations on the duet *La ci darem la mano* from Mozart's opera *Don Giovanni*

Variaatioita duetosta *La ci darem la mano* Mozartin oopperasta *Don Giovanni*

Janne Mertanen *piano*

Turku Philharmonic Orchestra • Turun filharmoninen orkesteri

Jani Telaranta *conductor* • kapellimestari

ABCD 335

6 417513 103359

ABCD 335

ISRC FIABA

I 100579 ... I 100614

HYBRID
MULTICHANNEL 5.1

SUPER AUDIO CD

Plays on All SACD
and CD Players

Alba Records Oy
Tel int +358 10 423 4360

www.alba.fi

Also Available

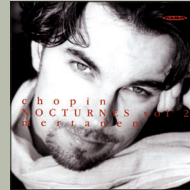
ABCD 310

ABCD 247

ABCD 190

ABCD 160

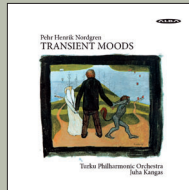
ABCD 138

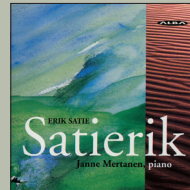
ABCD 127

ABCD 288

ABCD 115

Suurenmoinen Chopin

Works for Piano and Orchestra

Frédéric Chopin (1810–1849)

Krakowiak – Grand rondeau de concert Op. 14

Krakowiak – Konzert-Rondo F-dur

Krakowiak – Concert Rondo F major • Konserttirondo F-duuri

Andante spianato & Grande polonaise brillante Op. 22

Andante spianato & Grosse Brillante Polonaise Es-dur

Grand Polonaise *Brillante* E flat major

Suuri poloneesi *brillante* Es-duuri

Grande fantasia sur des airs Polonais Op. 13

Grosse Phantasie über Polnische Weisen

Grand Fantasy on Polish Airs

Puolalainen kansanlaulufantasia

Variations sur *La ci darem la mano* de Don Giovanni de Mozart Op. 2

Variationen über *La ci darem la mano*

Variations on the duet *La ci darem la mano* from Mozart's opera *Don Giovanni*

Variaatioita duetosta *La ci darem la mano* Mozartin oopperasta *Don Giovanni*

Janne Mertanen *piano*

Turku Philharmonic Orchestra • Turun filharmoninen orkesteri

Jani Telaranta *conductor* • kapellimestari

ABCD 335

6 417513 103359

ABCD 335

ISRC FIABA

I 100579 ... I 100614

HYBRID
MULTICHANNEL 5.1

SUPER AUDIO CD

Plays on All SACD
and CD Players

Alba Records Oy
Tel int +358 10 423 4360

www.alba.fi